

Vážený kolego, ctěný příteli, milý Honzo,

ke svému jubileu přijmi, prosím, střípek mého někdejšího života. Pochází z mé nejtěnější anglické knihy, *The Embers and the Stars*, kterou jsem napsal v zimě 1977, když jsem po zhroucení svého života zalezl na lesní samotu a lízal si rány.

Dnes už bych takovou knihu sotva napsal. Jsem přece jen někdo jiný. Ne, nezměnil jsem své základní přesvědčení, že smyslem života je láska, že dynamikou života je zápolení štěrnosti se sobectvím a že štěrnost vyžaduje stále vyvažování lásky s úctou k druhému. Takové věci se nemění.

Avšak tehdy jsem přece jen byl podstatně mladší. Byl jsem takový mladý Werther, v plné síle života, avšak zcela zabraný do svého zápolení. Nepřipadá Ti někdy trapné, že jsme kdysi byli tak mladí? V každém případě dnes jsem důchodce a alespoň to moje tehdejší zápolení mi poněkud trapné připadá, zvláště když se odehrává na veřejnosti, tedy v tisku. Život, tehdy sytý barevný, dnes prožívám spíše v pastelových barvách. Proto dnes místo osobního drásání píši knihu o husserlovské fenomenologii.

Jiný je také svět. Tehdy bylo možné považovat přírodu za útočiště, za nekončnou mocnou, stále se obnovující hlubinu života. Dnes je příroda ohrožený druh. Za posledních třicet let dokázalo lidstvo přivést přírodu na pokraj zkázy. Do přírody dnes nestačí se uchýlovat. Je třeba ji chránit a usilovat o trvale udržitelný způsob soužití lidstva s ní. Postavit si domek uprostřed lesů – tedy svévolně narušit ohrožený biotop – bych dnes považoval za sobeckou nezodpovědnost. Proto když jsem se k tomuto námětu vrátil, nenapsal jsem *The Embers and the Stars II* neboli *Syna uhlíků a hvězd, nýbrž Zelenou svatozář*. Do středu pozornosti dnes nepatří otázka osobního usmíření s životem, nýbrž otázka udržitelného soužití našeho živočišného druhu se společenstvím všeho života.

Přesto i ozvuky dávných dob si ponechávají určitou platnost. Člověk vyspívá a vyrůstá, avšak vždy jen sám za sebe. Každá nová generace – či každý jedinec každé nastupující generace – potřebuje projít životem znovu, znovu objevovat a znovu řešit věčnou problematiku lidského žití. Co jsem kdysi prožíval já, dnes prožívají jiní, a tak snad co jsem kdysi napsal já a nad čím se dnes nanejvýš shovívavě či trapně usmívám, může oslovit někoho, kdo to prožívá dnes.

V každém případě vím, že nechci obětovat, co mi ze života zbývá, překládání ozvěny dávných let. Ještě toho chci víc napsat. Zároveň však nechci obětovat své vzpomínky. Tak jich přehršel přináším Tobě, jubilantovi, s díky a s přáním všeho dobrého do dalšího života.

V Praze na Hromnice I. P. 2001

Erazim